

Вих. №86 від 30.08.2023

Міністру захисту довкілля та природних ресурсів України  
**Стрільцю Р. О.**

Голові Верховної Ради України  
**Стефанчуку Р.О.**

Віце-прем'єр-міністру з питань  
європейської та євроатлантичної інтеграції України  
**Стефанішиній О.В.**

Комітету Верховної Ради України  
з питань екологічної політики та природокористування

Комітету Верховної Ради з питань  
інтеграції України до Європейського Союзу

**У Верховній Раді України зареєстровано Проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо ефективного управління лісами на основі ведення лісового господарства на принципах наближеного до природи лісівництва, адаптованого до кліматичних змін, збереження біорізноманіття в лісах**

**Групою народних депутатів ініційовано законопроект 9516 від 20.07.2023 р., що суперечить науковим, екологічним та природоохоронним принципам.**

Від 20.07.2023 року, зареєстровано Проект Закону № 9516 про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо ефективного управління лісами на основі ведення лісового господарства на принципах наближеного до природи лісівництва, адаптованого до кліматичних змін, збереження біорізноманіття в лісах, який передбачає внесення змін до Закону України «Про оцінку впливу на довкілля».

Ми проаналізували цей законопроект щодо даних змін та виявили ряд протиріч, зокрема, з питань, що стосуються внесення змін до Закону України про оцінку впливу на довкілля.

Відповідно, до Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» передбачено наступні зміни:

**1- Повна відміна ОВД для санітарних рубок.**

Законопроект пропонує:

У Законі України «Про оцінку впливу на довкілля» у пункті 21 частини другої статті 3 замінити слова *«усі суцільні та поступові рубки головного користування та суцільні санітарні*

*рубки на площі понад 1 гектар» словами «усі рубки головного користування, в межах фондів рубок головного користування, які визначаються лісовпорядкуванням».*

Повна відміна ОВД для санітарних рубок на площі понад 1 га є негативною зміною, адже:

1) санітарні рубки будуть спокійно проводити в цінних гірських лісах без обмежень та інших лісах з цінним біорізноманіттям, але які не мають на даний час природоохоронного статусу, а отже вразливі до діяльності людини;

2) з лісокористувачів знімається відповідальність щодо потенційного негативного впливу їх діяльності на довкілля;

3) зменшується прозорість діяльності лісокористувачів та можливості впливу і контролю громадськості лісогосподарської діяльності. В громадськості зникне можливість верифікації інформації щодо потенційного впливу такої діяльності та надання власних пропозицій та зауважень, також зникає можливість подальшого контролю результатів такої лісогосподарської діяльності.

Лише за орієнтовними розрахунками збитків, нарахованими Державною екологічною інспекцією<sup>1</sup>, за період 24.02.2022-28.08.2023 рр. військової агресії РФ проти України, завдано збитків в наслідок лісових пожеж на 1 018 487 млн грн, зафіксовано 281 223 га територій, що зазнали вирубки та повалення лісу збитками у 6 521 млн грн. Натомість, новий законопроект стимулює втрати лісового фонду України, оскільки послаблюються умови контролю та обмежень усіх видів суцільних рубок.

## **2 - Збільшення площі під лісогосподарські роботи, що вимагатимуть здійснення ОВД, а також, диференціацію цих площ згідно природних зон:**

- лісорозведення у природних зонах Українського полісся, Українських Карпат на площі понад 150 гектарів;
- Українського лісостепу на площі понад 100 гектарів;
- Українського степу та Гірського Криму на площі понад 50 гектарів.

Зокрема, законопроект пропонує:

У пункті 2 частини третьої статті 3. Сфера застосування оцінки впливу на довкілля наступні зміни:

Друга категорія видів планованої діяльності та об'єктів, які можуть мати значний вплив на довкілля та підлягають оцінці впливу на довкілля, включає:

2) *сільське господарство, лісівництво та водне господарство: сільськогосподарське та лісогосподарське освоєння, рекультивация та меліорація земель (управління водними ресурсами для ведення сільського господарства, у тому числі із зрошенням і меліорацією) на територіях площею 20 гектарів і більше або на територіях та об'єктах природнозаповідного фонду чи в їх охоронних зонах на площі 5 гектарів і більше, будівництво меліоративних систем та окремих об'єктів інженерної інфраструктури меліоративних систем; насадження лісу (крім лісовідновлювальних робіт) на площі понад 20 гектарів або на територіях та об'єктах природнозаповідного фонду чи в їх охоронних зонах на площі 5 гектарів і більше;*

<sup>1</sup> Офіційний ресурс Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України "ЕкоЗагроза":  
<https://ecozagroza.gov.ua/>

Замінити на:

*“2) сільське господарство, лісівництво та водне господарство: сільськогосподарське освоєння, рекультивація та меліорація земель (управління водними ресурсами для ведення сільського господарства, у тому числі із зрощуванням і меліорацією) на територіях площею 20 гектарів і більше або на територіях та об’єктах природно-заповідного фонду чи в їх охоронних зонах на площі 5 гектарів і більше, будівництво меліоративних систем та окремих об’єктів інженерної інфраструктури меліоративних систем;*

*лісорозведення у природних зонах Українського полісся, Українських Карпат на площі понад 150 гектарів; Українського лісостепу на площі понад 100 гектарів; Українського степу та Гірського Криму на площі понад 50 гектарів; на територіях та об’єктах природно-заповідного фонду чи в їх охоронних зонах на площі 5 гектарів і більше; вирубування дерев і чагарників на площі понад 500 квадратних метрів у разі зміни цільового призначення земельних лісових ділянок з метою їх використання в цілях, не пов’язаних з веденням лісового господарства; зміна цільового призначення земель сільськогосподарського призначення (якщо нове призначення відноситься хоча б до одного виду діяльності, зазначеного у частинах другій та третій цієї статті) та зміна цільового призначення особливо цінних земель;”*

Дана зміна створює наступні негативні наслідки:

- Масове заліснення територій без проведення ОВД може спричинити заселення інвазійних видів рослин, що може спричинити збіднення природної флори і фауни та розповсюдженню нетипових природно-кліматичним зонам шкідників і хвороб;
- Заліснення непридатних для цього степових територій;
- В умовах глобальної зміни клімату, природно-кліматичні зони України зміщуються на північ. Тому даний пункт суперечить природним процесам, що в подальшому унеможливить адекватність його трактування. Це може ускладнити процеси адаптації України до наслідків змін клімату, у тому числі, в рамках Європейської ініціативи Угоди мерів.
- Дана зміна суперечить п.1. статті 2 Директиви 2011/92/ЄС<sup>2</sup>: оскільки ці зміни не передбачають “вжиття всіх заходів, необхідних для забезпечення того, щоб до надання дозволу на реалізацію, проекти, які можуть мати значний вплив на довкілля...”.

**Отже пропонуємо відхилити Законопроект 9516 та направити на доопрацювання.**

Виконавчий директор

ГО «Еко клуб»



З повагою,

Мартинюк А.М.

<sup>2</sup> ДИРЕКТИВА ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПАРЛАМЕНТУ І РАДИ 2011/92/ЄС Про оцінювання впливу деяких публічних і приватних проектів на довкілля (кодифікація) від 13 грудня 2011 року